

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/46/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6319201965
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6319201965.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša vo veci starostlivosti o maloleté deti: 1/ B. T., nar. XX. XX. XXXX a 2/ Z. T., nar. XX. XX. XXXX, t. č. bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom W. práce sociálnych vecí a rodiny C., deti matky: R. T., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX R., R. XXX, t. č. bytom XXX XX N., E. cesta XXX, a otca: S. T., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX R., R. XXX, v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Brezno č. k. 8P/145/2019-20 zo dňa 17. 09. 2019, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým uznesením zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na základe ktorého bude oprávnený stykať sa s maloletými deťmi každý nepárny týždeň od piatku 18:00 hod. do piatku nasledujúceho týždňa do 18:00 hod. (I. výrok) a žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania (II. výrok).

2. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že z doteraz zistených skutočností nezistil, že by bolo potrebné dočasne upraviť pomery a upraviť styk otca s maloletými deťmi. Ďalej uviedol, že otec sa s maloletými deťmi styka na základe dohody s ich matkou a to od začiatku školského roka každý víkend od piatku večera do nedele poobedia. Cez týždeň sú maloleté deti v starostlivosti svojej matky, pričom táto starostlivosť je podľa správ z W. práce, sociálnych vecí a rodiny C. (ďalej len „W. C.“) dobrá, matka maloletým deťom uspokojuje všetky potreby adekvátne a včas, maloleté deti sa zdržiavajú v bezpečnom a stabilnom prostredí, kde majú vytvorené vhodné podmienky pre hru, odpočinok, prípravu na vyučovanie, stravovanie, hygienu a spokojný spánok. Na základe uvedených skutočností mal súd za to, že otec maloletých detí podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bezdôvodne a preto súd jeho návrh zamietol.

3. Proti uzneseniu okresného súdu podal otec včas odvolanie z dôvodu, že vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Poukázal v ňom na zlý psychický stav matky maloletých detí, pretože má sklony k sebapoškodzovaniu, ako aj na spôsob akým si k sebe pripútava deti, keď u nich cielene vyvoláva strach, že si fyzicky ublíži. Uviedol, že manželka v návrhu na rozvod manželstva sama uviedla, že sa v minulosti pokúsila o samovraždu. Jej tvrdenie o tom, že sa liečila poprel a označil za nepravdivé s tým, že manželka sa liečiť odmietala a žiadneho odborného lekára v súvislosti s jej psychickým stavom nenavštevovala. Priblížil, že návrh podal najmä z dôvodu obavy o psychický a fyzický vývoj detí, nakoľko správanie dcéry B. sa už teraz vymyká normálu keď z jej správania je zrejmé, že je výrazne ovplyvňovaná pokynmi a zastráňovaním zo strany manželky, ako aj jej príbuzných. Dcére Z. je neustále zo strany manželky podsúvané, že staršia sestra ju nenávidí a že obidve maloleté deti chce otec dať do detského domova. Považuje za neprijateľné, aby manželka, resp. jej príbuzní takto manipulovali

s psychikou a citmi takého malého dieťaťa. Poukázal tiež na to, že v čase, kedy sa o ne manželka ani svokra nemôže starať z dôvodu ich pracovných povinností, sa deti zdržiavajú u ich príbuzných - s dvoma nezamestnanými starými mládenkami a ich matkou, ktorá bola v minulosti ťažká alkoholička a v súčasnosti je chorá. V ich domácnosti sa bežne fajčí v prítomnosti detí, chýba tam základné sociálne vybavenie a tiež tam absentuje základná hygiena po použití toalety. Pobyt detí v takomto prostredí preto považuje za prinajmenšom ohrozujúci ich zdravie. Ďalej uviedol, že sa nestotožňuje s ich výchovnými metódami, nakoľko má za to, že dieťa má mať v domácnosti aj určité povinnosti stanovené primerane jeho veku. Uviedol, že dcéra B. v čase jeho starostlivosti odmieta plniť aj banálne domáce povinnosti ako si uložiť veci, ustlať posteľ, odložiť po sebe použitý riad atď., pričom argumentuje tým, že u mami v N. takéto veci robiť nemusí. Z uvedeného pohľadu preto chápe, že dcére B. je pri pobyte u mami lepšie ako v R.. K tomu, že maloletá B. denne dochádza do základnej školy v D. a dcéra Z. navštevuje materskú školu uviedol, že B. aj doposiaľ denne dochádzala zo základnej školy v D.. Z obce R. je doprava do D. zabezpečovaná totožným autobusovým spojom, keďže tento vedie aj cez obec N.. Viacerí rodičia vrátane otca sa aj striedali v zabezpečovaní odvozu miestnych detí autom z R. do D.. Styk považuje za nutné upraviť z dôvodu, že k žiadnej dohode s manželkou doposiaľ nedošlo, nakoľko sa s ňou neďá primerane komunikovať. To, že mu manželka svojvoľne určuje termíny kedy si môže deti prevziať a kedy ich má odovzdať za dohodu nepovažuje. Uviedol, že si je vedomý toho, že o úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvoде sa bude rozhodovať v rámci súdneho konania o rozvoде manželstva, avšak má obavy, že toto konanie bude trvať dlhšiu dobu a život maloletých detí tak bude ovplyvnený správaním sa matky ešte negatívnejšie, ako bol ovplyvnený v prípade ich starších spoločných detí. Poukázal na to, že býva v rodičovskom dome spoločne s jeho rodičmi, ktorí mu môžu pri výchove detí pomôcť, nakoľko sú obaja už na dôchodku. Odvolací súd preto žiadal, aby napadnuté uznesenie okresného súdu C. zrušil a nariadil neodkladné opatrenie v nasledujúcom znení: „Otec je oprávnený stykať sa s maloletými deťmi B. T., nar. XX. XX. XXXX a Z. T., nar. XX. XX. XXXX, každý nepárny týždeň od piatku 18:00 hod. do piatku nasledujúceho týždňa do 18:00 hod. Matka je povinná v určenom čase v mieste jej bydliska maloleté deti riadne pripravené odovzdať ich otcovi. Po ukončení styku maloleté deti otec odovzdá matke v určenom čase na tom istom mieste“.

4. Matka ani kolízny opatrovník nepodali proti odvolaniu otca vyjadrenie.

5. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací a príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 CSP včas podané odvolanie matky prejednal, rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmal v zmysle § 65 a 66 CMP a bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania podľa § 68 CMP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (á contrario) CSP, uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2).

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

10. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní

proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (1). Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (2).

12. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

13. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia vyplýva, že sa jedná o inštitút, ktorý možno v predmetnej veci nariadiť len ak by bolo potrebné bezodkladne upraviť pomery strán, pričom nárok (prípadne právo) nemusí byť nepochybne preukázaný, avšak musí byť aspoň osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi vždy konkrétnou situáciou. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia je tiež zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností preukazujúcich nutnosť (naliehavosť) bezodkladnej úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k bezodkladnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku, alebo k stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. s veľkými obtiažami.

14. Odvolací súd súčasne zdôrazňuje, že osvedčovanie v konaní o vydanie neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. Dôkazné bremeno spočíva výlučne na navrhovateľovi neodkladného opatrenia a na rozdiel od dokazovania pri osvedčovaní platí, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje len najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Pri zisťovaní súd neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takého postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia ako nanajvyš pravdepodobné.

15. Po predložení veci sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia okresného súdu, nakoľko pri rozhodovaní okresný súd vychádzal z dostatočne zisteného skutkového stavu veci, na ktorú aplikoval správne ustanovenia právnych predpisov a vec v konečnom dôsledku aj správne právne posúdil.

16. Zo spisu vyplýva, že matka sa od manžela spolu s maloletými deťmi odsťahovala zo spoločnej domácnosti v obci R. a podala na Okresnom súde Brezno návrh o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode (sp. zn. 1P/64/2019) a návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu (sp. zn. 8P/141/2019).

17. Maloleté deti sa odo dňa 01. 08. 2019 nachádzajú v starostlivosti matky, pričom spoločne bývajú v dome jej matky (starej mamy detí) v obci N. na adrese N. XXX. Styk otca s maloletými deťmi sa po dohode s matkou uskutočňoval tak, že počas letných prázdnin boli deti každý druhý týždeň u otca v R. a po začatí školského roka sú deti u neho počas víkendov od Piatka do Nedele. Otcovi styk s deťmi v uvedenom rozsahu nevyhovuje a preto sa snažil s matkou detí dohodnúť na striedavej starostlivosti formou starostlivosti „obtýždeň“, tak ako sa uskutočňoval počas letných prázdnin. Matka detí na takúto dohodu nechcela pristúpiť a otec preto podal na súde návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom sa domáhal styku s deťmi v každý nepárny týždeň od piatku 18:00 do piatku nasledujúceho týždňa do 18:00. Súd prvej inštancie tomuto návrhu nevyhovela a otec voči rozhodnutiu okresného súdu podal odvolanie.

18. Pri rozhodovaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti sa vždy v prvom rade sleduje najlepší záujem maloletých detí. V záujme naplnenia tohto cieľa súd prvej inštancie ustanovil za opatrovníka ÚPSVaR C., aby deti zastupoval v konaní pred súdom a zároveň ho poveril prešetrením pomerov v rodine. Zo šetrenia je zrejmé, že v súčasnosti sa deti nachádzajú v starostlivosti matky v obci N.. Maloletá B. je v školskom veku, navštevuje základnú školu a základnú umeleckú školu v D., kam zo N. dochádza. Maloletá Z. je v predškolskom veku a práve začala navštevovať materskú škôlku v N.. Z vyjadrení detí je zrejmé, že s matkou išli dobrovoľne a že sa im na N. páči. Po šetrení pomerov ÚPSVaR C. skonštatoval, že matka maloletým deťom všetky potreby adekvátne uspokojuje, že sa zdržiavajú v bezpečnom a stabilnom prostredí, kde majú vytvorené vhodné podmienky pre hru, odpočinok, prípravu na vyučovanie,

stravovanie, hygienu a pokojný spánok. Obidve deti sú socializované, zmysluplne využívajú voľný čas a nie sú s nimi žiadne vážne výchovné problémy v domácom alebo školskom prostredí.

19. Podľa názoru odvolacieho súdu návrh otca nie je primeraný okolnostiam tohto prípadu. V návrhu a ani v odvolaní neosvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania. Kolíznym opatrovníkom v konaní zistil, že deti majú v domácnosti matky v súčasnosti zabezpečenú riadnu starostlivosť a vytvorené vhodné podmienky na bývanie a výchovu. Matka nebráni otcovi v styku s maloletými deťmi a umožňuje mu s nimi pravidelný styk počas víkendov od piatka do nedele. Navyše deti chodia do školy a škôlky, s čím súvisí určitý pravidelný režim, a preto rozhodnutie vo veci osobnej starostlivosti formou nariadenia neodkladného opatrenia o striedavej osobnej starostlivosti v zmysle § 367 ods. 1 CMP (bez preukázania bezodkladnej potreby) nie je podľa odvolacieho súdu v tomto prípade v najlepšom záujme detí, nakoľko ide skôr o otázku vhodnú na podrobnejšie posúdenie v konaní vo veci samej. Je potrebné si uvedomiť, že súd rozhoduje o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia len na základe zjednodušeného posudzovania tvrdených skutočností navrhovateľa v návrhu, v ktorom musí byť obava navrhovateľa prinajmenšom podložená v zmysle vyššie vysvetlených nárokov na osvedčovanie. Dôslednejšie dokazovanie pre príliš krátku lehotu na rozhodovanie o neodkladnom opatrení totiž neprichádza do úvahy a keďže otec pravdivosť svojich tvrdení ničím nepreukázal, ostali len v rovine jeho tvrdení. Súd má naopak osvedčené (zo zistení kolízneho opatrovníka), že starostlivosť o deti je u matky zabezpečená, styk otca s maloletými deťmi mu je pravidelne umožňovaný počas víkendov, a preto nevidí naliehavú potrebu na úpravu pomerov na čas do rozvodu manželstva v zmysle návrhu otca. Navyše v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode bude vykonané náležité dokazovanie zamerané práve na zistenie najvhodnejšieho spôsobu starostlivosti o maloleté deti.

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).